איור: ניא מורד

כשטביעה הופכת לתביעה

טביעה בים או בבריכה עלולה להפוך לקרב משפטי: מתי ניתן לתבוע את הרשות או את מפעילי הבריכה, ומהן הזכויות של הנפגעים ובני משפחותיהם ● מדריך

קיץ כבר כאן, גם החופש הגדול וישראלים רבים ימצאו עצמם מבלים בחופים ובבריכות ציבוריות ופרטיות. מה קורה חלילה במקרה טביעה ומהן זכויות הנפגעים ובני משפחתם? מוסף "ממון" גיבש מדריך בנושא באמצעות עו"ד ענת גינזבורג, ראש משרד נויקין המייצג תובעים ויו"ר משותף של ועדת נכים תגמולים ושיקום בלשכת עו"ה.

מקרה של טביעה בים אינו גזירת גורל, אסון טבע או כוח עליון. בחלק גדול מהמקרים קיימת עילת תביעה כנגד הרשויות. כך גם לגבי טביעה בבריכה ציבורית או פרטית.

"לגבי טביעה בים", מסבירה עו"ד גינזבורג, "החופים שייכים למרינה והרשות המקומית אמורה לתחזק ולתפעל אותם, בין אם החוף מוכרז ומוסדר לרחצה ובין אם מדובר בחוף לא מוכרז. הרשות המקומית, על פי דין, אחראית להפעלת החופים, אחזקתם, העסקת מצילים, סדרנים ופקחים ומשרד הפנים אחראי לפקח על הרשויות המקומיות שהן מקיימות את הוראות החוקים הרלבנטיים".

■ מהן עילות התביעה במקרים של טביעה בים?

לדברי עו"ד גינזבורג ישנן מספר עילות לתביעה: סיכון שכיח מאוד הוא גלי סחף, זרמים ומערבולות. גם בים "שקט" לכאורה או במים רדודים, מתרחצים עלולים להיסחף למרחקים על ידי גלי סחף תת קרקעיים ולטבוע. לפי כך על הרשויות המקומיות לדאוג לפרסום מידע והסבר ברור ומפורט בדבר הסכנות והמלכודות שמתחת לפני המים בשילוט ברור ומובן לכל. כולל סימון מתי החוף המוכרז הופך להיות חוף שאינו מוכרז.

עילות תביעה נוספות הן אי מניעת כניסה בפועל ואי ההחקה מהחופים המסוכנים בכלל, ובזמן של העדר שיורתי חירום והצלה בפרט, באמצעות פקחים ואמצעי בקרה וכריזה. כמו כן, קיום נוהל בלתי סביר של "סגירת הים" בשעות בלתי סבירות, למשל בשעות הבוקר המוקדמות או בין הערביים כשהמוני רוחצים עדיין נופשים ומבלים בחופים, אי קיום משמרות בטיחות, סיור ופיקוח באופן רצוף ומתמיד בחופים גם לאחר "סגירת הים", בחופים מוכרזים ובחופים בכלל. בנוסף, אי קיום שירותי הצלה וחירום זמינים ראויים ומספקים. ישנם גם מקרים בהם קיימת רשלנות מצד המצילים, הפקחים או הסדרנים בהשגחה על ציבור הרוחצים. ולסיום, אי מתן מידע והסבר מפורט וברור בדבר הסיכונים הקיימים באופן ספציפי בכל חוף וחוף.

עו"ד גינזבורג מציינת כי "אין דרך לרסן את הים, והדרך להישמר מסכנותיו היא בקיום מנגנוני פיקוח, הגנה ושלישה מצד הרשות האחראית על החוף. משנכשלה הרשות – קמה עילת תביעה במקרה של אסון".

■ מהן עילות התביעה במקרים של טביעה בבריכה?

יש להבדיל בין בריכות ציבוריות לפרטיות. על פי החוק, בכל בריכה שאינה פרטית כגון קאנטרי, מלון וכו', חייב להיות מציל מוסמך במקרה והמציל נעדר מהמקום, חובה על מפעיל הבריכה לוודא כי היא סגורה ולא ניתן להיכנס. לדברי עו"ד גינזבורג, "גם כשיש מציל, יש לוודא שהוא עסוק בנעשה בבריכה ולא בדברים אחרים. במקרים כאלה התביעה תוגש כנגד מפעילי הבריכה והמבטחת שלה".

עו"ד ענת גינזבורג

לגבי בריכות פרטיות בצימרים, מציינת עו"ד גינזבורג כי "ייצגתי לאחרונה משפחה של אדם שטבע למוות בבריכה. התביעה הוגשה בין היתר נגד בעלי הצימר שהפעילו בריכה ללא רישוי והרשות המקומית שלא סגרה את הבריכה. חלקה הגדול של התביעה הסתיים לאחרונה בפסק דין לאחר הסכם פשרה והוא ממשיך להתנהל לגבי נתבעים נוספים. כמו כן, לאחרונה משרדי הגיש תביעה נגד בעלי צימר, שם טבע ילד למוות לאחר שהבריכה לא הייתה מגודרת כראוי.

קיימים גם סיכונים נוספים ברחצה בבריכה, כמו התחשמלות, חבלת ראש כתוצאה מקפיצה למים רדודים וכדומה, שמפעילי הבריכה עלולים להיות אחראים להם".

■ האם קיימת עילת תביעה לפיצוי הטובע או משפחתו בחוף שאינו מוכרז?

עו"ד גינזבורג מציינת כי "גם בחוף שאינו מוכרז יכולה לקום עילת תביעה, כמו למשל במקרים בהם הרשויות המופקדות על החוף יודעות שאנשים רבים מגיעים לרחוץ בו, ולא מונעות את כניסתם למים. בחוף לא מוכרז, אם למשל יש בו סממנים לפיהם הציבור עלול לחשוב כי החוף מוסדר, כגון קיוסק, שמשיות, כיסאות להשכרה וכו', או מבני שירותים ועזרה ראשונה, יכולה לקום עילת תביעה. במקרה שייצגתי של רוחץ שנפגע קשות בחוף במרכז הארץ ונגרמה לו נכות בשיעור 100%, פסק בית המשפט העליון כי הרשות הציגה מצג שווא לפיו ניתן לרחוץ בים, לא תחמה את החוף ולא מנעה מהציבור לרחוץ בו".

■ מהו הפיצוי שניתן לתבוע?

כאשר מדובר בטביעה למוות, כוללת התביעה פיצויים בגין אובדן השתכרות פוטנציאלי של המנוח עד המועד בו היה אמור לפרוש לגמלאות, הפסדי פנסיה, גמל, קצבת זקנה, פיצוי על כאב וסבל, קיצור תוחלת חיים, הוצאות קבורה וכו'. אם הוא בעל משפחה, תכלול התביעה גם אובדן שירותי אב, בן זוג וכו'. עו"ד גינזבורג מציינת כי בתי המשפט פסקו במהלך השנים פיצויים גבוהים בגין הרכיב של כאב וסבל לטובעים, בשל המוות האכזרי הכרוך בטביעה וקיצור תוחלת חייהם.

במקרה נכות שנגרמה מטביעה, יש לפצות את הנפגע בגין נזקי הגוף ולצרף חוו"ד של מומחה רפואי הקובעת את דרגת נכותו. התביעה גם כוללת הפסדי שכר, הוצאות רפואיות, הוצאות סיעוד וכו'.

מחוץ לפרוטוקול

לזכרו: מושב מרגש נערך בכנס השנתי של לשכת עורכי הדין באילת לזכרו של ח"כ לשעבר עו"ד דוד מנע ז"ל, מבכירי עורכי הדין בישראל, שנפטר לאחרונה בטרם עת. המושב, אותו הנחה עו"ד שמעון כץ, עסק בתחום הנזיקין, בו התמחה עו"ד מנע ז"ל והשתתף בו, בין היתר, שופט ביהמ"ש המחוזי גרשון גונטובניק. בפתח המושב הוקרן סרט לזכרו ונשאו דברים עו"ד חיה מנע, אלמנתו וחברת ועד מחוז ת"א בלשכת עוה"ד, עו"ד עמית בכר ראש לשכת עוה"ד ועו"ד ליאור שפירא יו"ר מחוז תל אביב בלשכת עוה"ד. יהי זכרו ברוך.

עו"ד דוד מנע ז"ל

יצא לאור: הספר "50 אימרות שנונות נבחרות" מאת עו"ד בני דון־יחייא שהינו מעורכי הדין הבכירים לדיני משפחה וירושה. זהו ספרו ה־18.

התכנסו: למעלה מ־100 יזמים, משקיעים, שותפים ומנהלים בקרנות הון סיכון, השתתפו בכנס ההייטק השנתי בהובלת משרד EBN – אורדינסט, בן נתן, טולידאנו ו־Nextage. הכנס עסק בהשפעות מהפיכת ה־AI. • נשיאת ארגון היועצים המשפטיים בישראל (ACC) ויועמ"שית פפאיה גלובל, עבאל אביעה, החלה ליזום מפגשים בלתי פורמליים, עם מספר יועצים לארוחת ערב לצד פירמת עורכי דין מובילה, שם יוכלו לדון בענייני השעה באווירה משוחררת. המפגש הראשון בשיתוף משרד עוה"ד עמית פולק מטלון (APM), התקיים במסעדת קציר במלון קמפינסקי בתל אביב. מ־APM השתתפו היו"ר יונתן אלטמן, והשותפים הבכירים במחלקת התיי־טק והון סיכון.

מצטרפים ומתמגנים: עו"ד תמר עיני ורדון מצטרפת כשותפה רביעית למשרד עו"ד עפר טויסטר המתמחה בתכנון ובנייה. • מיזוג אסטרטגי בשוק עריכת הדין: משרד רונית אמיר־ניב התמזג עם משרד אפיק ושות'.

בכבוד: עו"ד שרון פישמן, שותפה ומנהלת מחלקת המיסוי הפלילי במשרד דורון, טיקוצקי ושות', סיימה לימודי דוקטורט בתחום המיסוי הפלילי.

©כל הזכויות שמורות לדנ מרקר מדיה בע"מ